

Πικέρμι, 19 Δεκεμβρίου 2019

Αρ. Πρωτ.: 515

Προς: Πρόεδρο & ΓΔ ΚΑΠΕ:
Δρ. Σπ. Οικονόμου

Κοινοποίηση: Μέλη Δ.Σ. ΚΑΠΕ
Εργαζόμενους ΚΑΠΕ

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με τις ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς του αρ. 27 παρ. 1 του ν. 4354/2015, των εργαζομένων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου του ΚΑΠΕ»

Κύριε Πρόεδρε,

Σε συνέχεια του καθορισμού των μηνιαίων αμοιβών των εργαζομένων του ΚΑΠΕ σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων του ενιαίου μισθολογίου, η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων– αν όχι όλοι – είχαν ή έχουν προσωπική διαφορά.

Πρόσφατα μας γνωστοποιήθηκε η έκδοση σειράς εγκυκλίων οι οποίες καθορίζουν σαφώς και ρητώς, πως **«...και για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), δεν διενεργούνται από 1.07.2018 επί της εν λόγω προσωπικής διαφοράς κρατήσεις υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής, καθώς και υγειονομικής περίθαλψης»**. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω και το γεγονός ότι έως σήμερα το ΚΑΠΕ πραγματοποιεί ασφαλιστικές κρατήσεις επί της εν λόγω προσωπικής διαφοράς ζητούμε:

Όπως προβείτε **άμεσα** στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου **να μην πραγματοποιούνται στο εξής ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς καθώς και να επιστραφούν οι κρατήσεις που έχουν έως σήμερα παρακρατηθεί στους δικαιούχους από την 1/07/2018**, ημερομηνία που ισχύει το άρθρο 7 του ν. 4354/15.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Σολωμός Κωνσταντίνος

Δρούγκας Νικόλαος

Συνημμένα:

1. Φ10042/57802/1618/2019 (Ορθή επανάληψη)
2. Φ10042/57802/1618/2019
3. ΑΠ: 2/24112/ΔΕΠ/31.3.2017 (ΑΔΑ:7ΦΘΨΗ-ΟΒΛ) εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
4. Φ80020/45578/Δ15.780/16.6.2017 (ΑΔΑ: ΩΩΡΙ465Θ1Ω-Ι8Λ) νεότερη εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας
5. Φ10042/οικ. 13567/329/2018 (ΑΔΑ: 7ΑΛ2465Θ1Ω-Α46)
6. Φ10042/52014/1392/16.12.2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΕΙΣΦΟΡΩΝ
(Δ15)
ΤΜΗΜΑ : Β'
Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 Αθήνα
Πληροφορίες : Στ. Γιωτάκου
Τηλέφωνο : 2131516783
stgiotakou@ypakp.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αθήνα 22/05/2019

Αρ. Πρωτ.: Φ10042/57802/1618

ΠΡΟΣ: ΕΦΚΑ

Γεν. Δ/ση Εισφορών
Δ/ση Ασφάλισης
Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα

ΚΟΙΝ: Ελεγκτικό Συνέδριο

11η Υπηρεσία Επιτρόπου Διοικητικής
Υποστήριξης
Τμήμα Β' - Εκτέλεσης Τακτικού
Προυπολογισμού & Π.Δ.Ε-Μισθολογικό
Βουρνάζου 4 & Τσόχα, Αθήνα 115 21

ΘΕΜΑ: « Σχετικά με τις ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς του αρ. 27 παρ. 1 του ν. 4354/2015, των υπαλλήλων με σχέση εργασίας Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου »

Σε απάντηση της από 1.11.2018 ηλεκτρονικής αναφοράς του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με το ως άνω αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

A. Στην με αριθμ. 2/24112/ΔΕΠ/31.03.2017 (**ΑΔΑ:7ΦΘΨΗ-ΟΒΛ**) εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και στη νεότερη Φ80020/45578/Δ.15.780/16.06.2017 (ΑΔΑ: **ΩΩΡΙ465Θ1Ω-Ι8Λ**) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, διευκρινίσθηκε μεταξύ άλλων, ότι η **προσωπική διαφορά του άρθρου 27 παρ. 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176)**, εν όψει του ότι δεν αποτελεί σταθερή παράμετρο του ενιαίου μισθολογίου, δεν αποτελεί μέρος των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων υπαλλήλων. Συνεπώς, δεν υπόκειται σε εισφορές υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχής.

Στην με αριθμ. Φ10042/οικ.13567/329/8.06.2018 (ΑΔΑ: **7ΑΛ2465Θ1Ω-Α46**) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, με την οποία δόθηκαν συμπληρωματικές οδηγίες για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών των υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, αμειβόμενων με το ενιαίο μισθολόγιο, επισημάνθηκε ότι για λόγους χρηστής διοίκησης και στα πλαίσια διαμόρφωσης του ενιαίου πλαισίου εισφοροδότησης των πρόσθετων αμοιβών του Δημοσίου εν γένει, τα προβλεπόμενα για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, εφαρμόζονται από **1.07.2018** και **στους υπαλλήλους που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου** (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), οι οποίοι επίσης αμειβονται με τις διατάξεις του ν. 4354/2015.

Για τις εισφορές **υπέρ υγειονομικής περίθαλψης** (άρθρο 41 του ν. 4387/2016), με την ανωτέρω εγκύκλιο διευκρινίσθηκε ότι από **1.07.2018** υπολογίζονται επί των πάσης φύσεως τακτικών μηνιαίων αποδοχών, είτε πρόκειται για υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου).

Β. Κατόπιν των ανωτέρω, **και για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου** (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), δεν διενεργούνται από **1.07.2018** επί της εν λόγω προσωπικής διαφοράς κρατήσεις υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής, καθώς και υγειονομικής περίθαλψης.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΥΛΕΓΓΥΗΣ**

Α. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΕΙΣΦΟΡΩΝ
(Δ15)
ΤΜΗΜΑ : Β'
Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 Αθήνα
Πληροφορίες : Στ. Γιωτάκου
Τηλέφωνο : 2131516783
stgiotakou@ypakp.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αθήνα 22/05/2019

Αρ. Πρωτ.: Φ10042/57802/1618

ΠΡΟΣ: ΕΦΚΑ

Γεν. Δ/ση Εισφορών
Δ/ση Ασφάλισης
Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα

ΚΟΙΝ: Ελεγκτικό Συνέδριο

11η Υπηρεσία Επιτρόπου Διοικητικής
Υποστήριξης
Τμήμα Β' - Εκτέλεσης Τακτικού
Προυπολογισμού & Π.Δ.Ε-Μισθολογικό
Βουρνάζου 4 & Τσόχα, Αθήνα 115 21

ΘΕΜΑ: « Σχετικά με τις ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς του αρ. 27 παρ. 1 του ν. 4354/2015, των υπαλλήλων με σχέση εργασίας Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου »

Σε απάντηση της από 1.11.2018 ηλεκτρονικής αναφοράς του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με το ως άνω αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

A. Στην με αριθμ. 2/24112/ΔΕΠ/31.03.2017 (**ΑΔΑ:7ΦΘΨΗ-ΟΒΛ**) εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και στη νεότερη Φ80020/45578/Δ.15.780/16.06.2017 (ΑΔΑ: **ΩΩΡΙ465Θ1Ω-Ι8Λ**) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, διευκρινίσθηκε μεταξύ άλλων, ότι η **προσωπική διαφορά του άρθρου 27 παρ. 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176)**, εν όψει του ότι δεν αποτελεί σταθερή παράμετρο του ενιαίου μισθολογίου, δεν αποτελεί μέρος των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων υπαλλήλων. Συνεπώς, δεν υπόκειται σε εισφορές υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχής.

Στην με αριθμ. Φ10042/οικ.13567/329/8.06.2018 (ΑΔΑ: **7ΑΛ2465Θ1Ω-Α46**) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, με την οποία δόθηκαν συμπληρωματικές οδηγίες για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών των υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, αμειβόμενων με το ενιαίο μισθολόγιο, επισημάνθηκε ότι για λόγους χρηστής διοίκησης και στα πλαίσια διαμόρφωσης του ενιαίου πλαισίου εισφοροδότησης των πρόσθετων αμοιβών του Δημοσίου εν γένει, τα προβλεπόμενα για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, εφαρμόζονται από **1.07.2018** και **στους υπαλλήλους που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου** (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), οι οποίοι επίσης αμείβονται με τις διατάξεις του ν. 4354/2015.

Για τις εισφορές **υπέρ υγειονομικής περίθαλψης** (άρθρο 41 του ν. 4387/2016), με την ανωτέρω εγκύκλιο διευκρινίσθηκε ότι από **1.07.2018** υπολογίζονται επί των πάσης φύσεως τακτικών μηνιαίων αποδοχών, είτε πρόκειται για υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου).

Β. Κατόπιν των ανωτέρω, **και για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου** (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), δεν διενεργούνται από **1.07.2018** επί της εν λόγω προσωπικής διαφοράς κρατήσεις υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής, καθώς και υγειονομικής περίθαλψης.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΥΛΕΓΓΥΗΣ**

Α. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Εισοδηματικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Β: Συνταξιοδοτικής Πολιτικής

Ταχ. Δ/ση: Κάνιγγος 29

101 10 Αθήνα

Πληροφορίες: Μαρία Τσεργέ

Τηλέφωνο: 210 3329272

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2017

Αριθμ. Πρωτ:2/24112/ΔΕΠ

Προς: Ως πίνακας
αποδεκτών

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ
(Δ13)

Πληροφορίες: Στ. Γιωτάκου

Τηλέφωνο: 210 3368112

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΩΝ (Δ14)

Πληροφορίες: Ε. Ράπτη

Τηλέφωνο: 210 3368109

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29

101 10 Αθήνα

Θέμα: "Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2α του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 (Α 85). Προσδιορισμός συντάξιμων αποδοχών και σχετικών κρατήσεων δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων."

ΣΧΕΤ.: Η αριθμ. 142036/0092/19.12.2016 (ΑΔΑ: ΨΜΨ6465Θ1Ω-ΧΦΑ) εγκύκλιος.

Προκειμένου να επιτευχθεί από την παρούσα η ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 2α του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται η εν θέματι σχετική εγκύκλιος.

Ειδικότερα και μετά:

1. την έκδοση της αριθμ. 111482/0092/30-11-2016 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β/4005), με την οποία προσδιορίζονται τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη που ισχύουν από 1-1-2017 και μετά,
2. την από 31-12-2016 λήξει της ισχύος της διάταξης της παρ. 2α του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (Α 226), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015 (Α 94) καθώς και

3. την έκδοση των αριθμ. οικ. 2/84643/ΔΠΓΚ/25-10-2016 (ΑΔΑ: ΨΣΔΩΗ-7ΞΧ) και οικ. 2/89217/ΔΠΓΚ/16-11-2016 (ΑΔΑ: ΩΨΓΠΗ-ΣΡΔ) αποφάσεων της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης, με τις οποίες εγγράφονται κωδικοί αριθμοί εξόδων (Κ.Α.Ε) για τις ασφαλιστικές εισφορές των υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, υπέρ του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

I. ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

Με τις διατάξεις της παρ. 2α (εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο) του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 (νέο ασφαλιστικό), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης, εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος, υπολογίζεται ως το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του.

Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ'όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου.»

A. Υπαγόμενοι στο ενιαίο μισθολόγιο του ν. 4354/2015 (Α 176)

A1. Ασφαλισμένοι πριν την 1-1-1993 (παλαιοί ασφαλισμένοι)

Από 1-1-2017 (επομένη της ημερομηνίας λήξης της ισχύος της διάταξης της παρ. 2α του άρθρου 1 του ν. 4024/2011), ως συντάξιμες αποδοχές των «**παλαιών ασφαλισμένων**» (**υπάλληλοι που έχουν ασφαλισθεί πρώτη φορά για κύρια σύνταξη σε Φορέα Κύριας Ασφάλισης ή το Δημόσιο ή σε Φορέα Ασφάλισης κράτους – μέλους της Ε.Ε. πριν την 1-1-1993**) οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4354/2015 (νέο ενιαίο μισθολόγιο), νοούνται αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων. 59 (παρ. 2) και 9 (περ. ι της παρ. 2) του π.δ. 169/2007, όπως ισχύουν, δηλαδή:

1. ο βασικός μισθός, όπως αυτός καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015.
2. το καταβαλλόμενο επίδομα θέσης ευθύνης .
3. το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας μόνο για όσους υπηρετούν στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και έχουν ενταχθεί στο καθεστώς των Β.Α.Ε. (άρθρο 4 του ν. 3660/2008).

όπως τα ανωτέρω ποσά (υπό α/α 1, 2 και 3) ισχύουν, κατά περίπτωση, με βάση τις διατάξεις του ανωτέρω ν. 4354/2015 και τις εκάστοτε εφεξής ισχύουσες διατάξεις.

A2. Ασφαλισμένοι από 1-1-1993 και μετά (νέοι ασφαλισμένοι)

Από 1-1-2017, ως συντάξιμες αποδοχές των «**νέων ασφαλισμένων**» υπαλλήλων (έχουν ασφαλισθεί για κύρια σύνταξη για πρώτη φορά σε Φορέα Κύριας Ασφάλισης ή το Δημόσιο ή σε Φορέα Ασφάλισης κράτους – μέλους της Ε.Ε. μετά την 1-1-1993) που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4354/2015 (νέο ενιαίο μισθολόγιο), νοούνται αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου. 17 (παρ. 1) του ν. 2084/1992 (Α 165), όπως ισχύουν, δηλαδή:

1. ο βασικός μισθός, όπως αυτός καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015
2. η οικογενειακή παροχή (άρθρο 15 του ν. 4354/2015)
3. το καταβαλλόμενο επίδομα θέσης ευθύνης (άρθρο 16 του ν. 4354/2015)
4. το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας (άρθρο 18 του ν. 4354/2015), ανεξαρτήτως εάν έχουν ενταχθεί στο καθεστώς των Β.Α.Ε.
5. το επίδομα απομακρυσμένων – παραμεθορίων περιοχών (άρθρο 19 του ν. 4354/2015), όπως τα ανωτέρω ποσά (υπό α/α 1,2,3,4 και 5) ισχύουν, κατά περίπτωση, με βάση τις διατάξεις του ανωτέρω ν. 4354/2015 και τις εκάστοτε εφεξής ισχύουσες διατάξεις.

A3. Παρατηρήσεις

1. Το επίδομα θέσης ευθύνης περιλαμβάνεται στις συντάξιμες αποδοχές και επομένως υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές και στις περιπτώσεις άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας κατά αναπλήρωση ή ανάθεση άσκησης των καθηκόντων αυτών, οπωσδήποτε δε στις περιπτώσεις άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας μετά από επιλογή του αρμοδίου οργάνου βάσει των οικείων διοικητικών διατάξεων.
2. Επειδή το εικονικό ποσό των 140,80€ των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 3513/2006 (Α 265) δεν περιλαμβάνεται στις αποδοχές των υπαλλήλων που υπάγονται στο ενιαίο μισθολόγιο του ν. 4354/2015 και ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, δεν μπορεί να αποτελεί τμήμα των συντάξιμων αποδοχών τους, από 1-1-2017 και μετά δεν υπόκειται σε κράτηση ασφαλιστικών εισφορών.
3. Η προσωπική διαφορά του άρθρου 27 (παρ. 1) του ν. 4354/2015 δεν αποτελεί σταθερή παράμετρο του ενιαίου μισθολογίου και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελεί τμήμα των συντάξιμων αποδοχών.
4. Στις συντάξιμες αποδοχές των μετακλητών υπαλλήλων του Δημοσίου που υπηρετούν με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για όσους ανήκουν στην κατηγορία των «παλαιών ασφαλισμένων», σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω ενότητα Α1 περιλαμβάνεται ο βασικός μισθός του Μ.Κ. στο οποίο κατατάσσονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 και το προβλεπόμενο επίδομα θέσης ευθύνης, όπως ισχύει κατά περίπτωση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 και με τις εκάστοτε ισχύουσες εφεξής διατάξεις, ενώ για όσους

ανήκουν στην κατηγορία των «νέων ασφαλισμένων» περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω Ενότητα Α2 της παρούσας Εγκυκλίου.

5. Οι ασφαλιστικές εισφορές για επικουρική σύνταξη και μέρισμα του ΜΤΠΥ παρακρατούνται επί των συντάξιμων αποδοχών όπως αυτές προσδιορίζονται στις ανωτέρω Ενότητες Α1 και Α2 της παρούσας Εγκυκλίου.

Οι ασφαλιστικές εισφορές για εφάπαξ παροχή για τους «νέους ασφαλισμένους» παρακρατούνται επί των συντάξιμων αποδοχών όπως αυτές προσδιορίζονται στην ανωτέρω Ενότητα Α2 της παρούσας Εγκυκλίου. Για την βάση υπολογισμού των εισφορών των «παλαιών ασφαλισμένων» εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις.

Για την αναλυτικότερη περιγραφή των ποσοστών εισφοράς και της βάσης υπολογισμού των εισφορών για την επικουρική σύνταξη, την εφάπαξ παροχή και το μέρισμα του ΜΤΠΥ θα ακολουθήσει νεότερη εγκύκλιος.

Β. Υπαγόμενοι στα ειδικά μισθολόγια (Β' Μέρος του ν. 3205/2003 και άλλες διατάξεις)

Οι κρατήσεις για κύρια σύνταξη όσων υπάγονται στα ειδικά μισθολόγια εξακολουθούν να υπολογίζονται επί των συνταξιμικών αποδοχών όπως αυτές προσδιορίζονται από τις οικείες συνταξιοδοτικές διατάξεις, με εξαίρεση το ποσό των 140,80€ (στις περιπτώσεις που το ποσό αυτό λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών) το οποίο λόγω του ότι αποτελεί εικονικό ποσό και δεν καταβάλλεται με τις αποδοχές, δεν υπόκειται, από 1-1-2017 και μετά, σε κράτηση για κύρια σύνταξη.

ΙΙ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Α. Εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη εργαζομένων στο Δημόσιο

1. Από 1-1-2017 καταβάλλονται στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) για κύρια σύνταξη, ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, για τα ακόλουθα πρόσωπα, που μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΦΚΑ υπάγονταν στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου:
  - α. τους τακτικούς και μετακλητούς υπαλλήλους του Δημοσίου, της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας,
  - β. τους Ιερείς και τους υπαλλήλους των Εκκλησιαστικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου,

γ. τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος και

δ. τα αιρετά όργανα (Βουλευτές και Δήμαρχοι).

2. α. Το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 6,67% επί των κατά τα ανωτέρω μηνιαίων, συνταξίμων αποδοχών του υπαλλήλου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.
- β. Το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη, **στις περιπτώσεις που μέχρι την 31-12-2016 δεν προβλεπόταν η καταβολή αυτών**, ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό επί των κατά τα ανωτέρω μηνιαίων συνταξίμων αποδοχών του ασφαλισμένου υπαλλήλου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και διαμορφώνεται κατ' έτος ως εξής:

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
2017	3,33%
2018	6,67%
2019	10%
2020 και επόμενα	13,33%

Προς διευκρίνιση παρατίθενται τα εξής παραδείγματα:

- Διορισμένος στο Δημόσιο έως 31-12-1992 (παλιός ασφαλισμένος), κατέβαλε έως 31-12-2016 για τον κλάδο σύνταξης εισφορές ασφαλισμένου ύψους 6,67%, χωρίς να προβλέπεται η καταβολή εργοδοτικών εισφορών. Από 1-1-2017, θα καταβάλει εισφορές ασφαλισμένου ύψους 6,67% και το Δημόσιο εργοδοτική εισφορά ύψους 3,33% (καταληκτικό 13,33% από 1-1-2020).
- Διορισμένος για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1-1-2011, χωρίς καμία προϋπηρεσία στο Δημόσιο, ο οποίος υπαγόταν αυτοδικαίως μέχρι 31-12-2016 στο πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ βάσει των διατάξεων του άρθρου 2 του ν.3865/2010, όπως ισχύει, κατέβαλε για τον κλάδο σύνταξης εισφορές ύψους 6,67% ο ασφαλισμένος και 13,33% ο εργοδότης. Από 1-1-2017 εξακολουθεί να καταβάλει τα ανωτέρω ποσοστά εισφορών, δηλαδή 6,67% και 13,33%,

χωρίς να εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά εργοδοτικής εισφοράς.

- Ασφαλισμένος μετά την 1-1-1993 (νέος ασφαλισμένος) στο Ειδικό Καθεστώς του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (ν.3163/1955 και ν.δ. 4277/1962), κατέβαλε για τον κλάδο σύνταξης εισφορές ύψους 6,67% ο ασφαλισμένος και 13,33% ο εργοδότης. Από 1-1-2017 εξακολουθεί να καταβάλλει τα ανωτέρω ποσοστά εισφορών, δηλαδή 6,67% και 13,33%, χωρίς να εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά εργοδοτικής εισφοράς.

Διευκρινίζουμε ότι σε περίπτωση **υπαλλήλων που διορίζονται μετά την 1-1-2017**, ανεξαρτήτως εάν υπάρχει ή όχι προϋπηρεσία στο Δημόσιο και ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, καταβάλλονται για τον κλάδο σύνταξης εισφορές **ύψους 6,67% από τον ασφαλισμένο και 13,33% από τον εργοδότη**, χωρίς να εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά εργοδοτικής εισφοράς.

3. Σημειώνουμε ότι για τους μετακλητούς υπάλληλους δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καταβάλλεται εισφορά ασφαλισμένου ύψους 6,67% και εργοδοτική εισφορά σύμφωνα με τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά, ανεξαρτήτως εάν με το υφιστάμενο μέχρι 31-12-2016 καθεστώς υπάγονταν στο Δημόσιο ή σε φορείς κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ή από 1-1-2017 υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ βάσει των σχετικών διατάξεων του Δημοσίου ή των ανωτέρω φορέων κύριας ασφάλισης.

Για παράδειγμα μετακλητός υπάλληλος, διορισμένος πριν την 1-1-2017, που βάσει των ρυθμίσεων του άρθρου 4 παρ. 11α του ν.4151/2013 είχε επιλέξει να διατηρήσει το προγενέστερο καθεστώς ασφάλισής του, που ήταν ο ΟΑΕΕ, από 1-1-2017 καταβάλλει εισφορά ύψους 6,67% και το Δημόσιο εργοδοτική εισφορά ύψους 3,33% (καταληκτικό 13,33% από 1-1-2020). Ο χρόνος αυτός θεωρείται ότι έχει διανυθεί στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης.

Επισημαίνουμε ότι για τους μετακλητούς υπάλληλους το ύψος της εργοδοτικής εισφοράς υπολογίζεται με βάση τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά, ακόμη και εάν με το ισχύον μέχρι 31-12-2016 καθεστώς προβλεπόταν για την ασφάλιση των ανωτέρω προσώπων υψηλότερο ή χαμηλότερο ή δεν προβλεπόταν η καταβολή ποσοστού εργοδοτικής εισφοράς.

Για παράδειγμα, μετακλητός υπάλληλος που μέχρι 31-12-2016 υπαγόταν στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς) κατέβαλε για τον κλάδο σύνταξης εισφορές ύψους 6,67% ο ασφαλισμένος και 13,33% ο εργοδότης. Από 1-1-2017 καταβάλλει εισφορά ύψους 6,67% ο ασφαλισμένος και το Δημόσιο εργοδοτική εισφορά ύψους 3,33% (καταληκτικό

13,33% από 1-1-2020). Ο χρόνος αυτός θεωρείται ότι έχει διανυθεί στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης.

Διευκρινίζουμε ότι σε περίπτωση μετακλητών υπαλλήλων που διορίζονται **μετά την 1-1-2017**, καταβάλλονται για τον κλάδο σύνταξης εισφορές **ύψους 6,67% από τον ασφαλισμένο και 13,33% από τον εργοδότη**, χωρίς να εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή τα ανωτέρω μεταβατικά ποσοστά εργοδοτικής εισφοράς.

Β. Εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη εργαζομένων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

1. Η πρόσθετη ειδική εισφορά 4,3% για όσους υπηρετούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' βαθμού και έχουν ενταχθεί στο καθεστώς των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών (ΒΑΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3660/2008, ανεξάρτητα εάν ανήκουν στην κατηγορία των «παλαιών» ή «νέων» ασφαλισμένων υπολογίζεται επί του βασικού μισθού και του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, εφόσον είναι δικαιούχοι και πράγματι τους καταβάλλεται το εν λόγω επίδομα και όχι επί του συνόλου των αντίστοιχων συντάξιμων αποδοχών.
2. Η εργοδοτική εισφορά 8% η οποία υπολογίζεται επί των καταβαλλόμενων αποδοχών των πρώην κοινοτικών υπαλλήλων που έχουν ενταχθεί στους Δήμους και βαρύνει τους οικείους προϋπολογισμούς διαμορφώνεται κατ' έτος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1γ του άρθρου 5 του ν. 4387/2016, ως εξής:

Έτος	Ποσοστό Ασφαλιστικών Εισφορών
2017	9,33%
2018	10,67%
2019	12,00%
2020 και επόμενα	13,33%

Γ. Εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη αιρετών (Δημάρχων) των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Η εισφορά 10% στα έξοδα παράστασης των Δημάρχων που έχουν αποκτήσει για πρώτη φορά την ιδιότητα αυτή μέχρι την 12-11-2012 (ημερομηνία ισχύος του ν. 4093/2012) και εν δυνάμει μπορούν να αποκτήσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, διαμορφώνεται κατ' έτος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1γ του άρθρου 5 του ν. 4387/2016, ως εξής:

Έτος	Ποσοστό Ασφαλιστικών Εισφορών
2017	9,17%
2018	8,34%
2019	7,50%
2020 και επόμενα	6,67%

Σημειώνεται ότι:

α) Για τα προαναφερθέντα αιρετά όργανα από 1-1-2017 καταβάλλεται η εισφορά εργοδότη από τον οικείο Δήμο σύμφωνα με την αριθμ. 111482/0092/30-11-2016 (ΦΕΚ 4005/Β'/14-12-2016) Απόφαση περί καθορισμού των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη.

β) Σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου 1α της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του Δημάρχου από 13-11-2012 και μετά δεν δικαιούνται σύνταξη από τη θέση αυτή.

III. ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

A. Τα αναφερόμενα στο ανωτέρω τμήμα I, εφαρμόζονται από **1-1-2017** και σε όσους υπηρετούν ή προσλαμβάνονται στο Δημόσιο με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, καθώς σε δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής με το Δημόσιο, και ως εκ τούτου **ως συντάξιμες αποδοχές,** νοούνται αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές και απαριθμούνται αναλυτικά στις ως άνω παρ. Α1 και Α2 του τμήματος I, είτε πρόκειται για παλαιούς ασφαλισμένους, είτε για νέους ασφαλισμένους αντίστοιχα.

Ειδικότερα τα ανωτέρω εφαρμόζονται:

1. Σε υπαλλήλους με σχέση δημοσίου δικαίου, καθώς σε δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής με το Δημόσιο, ανεξαρτήτως εάν με το υφιστάμενο μέχρι 31-12-2016 καθεστώς υπάγονταν στην ασφάλιση του Δημοσίου ή φορέα κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και ανεξαρτήτως του χρόνου διορισμού (πριν ή μετά την 1-1-1993 ή την 1-1-2011).
2. Σε όσους υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3163/1955 και του ν.δ. 4277/1962 αντίστοιχα.
3. Στους τακτικούς υπαλλήλους των ΝΠΔΔ, που συνταξιοδοτούνται από το ίδιο το νομικό πρόσωπο, με διατάξεις που παραπέμπουν είτε στις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του Δημοσίου, είτε στις διατάξεις του ν. 3163/1955 (λ.χ. ΟΓΑ, ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ).

Β. Σημειώνουμε ότι εξακολουθεί να έχει εφαρμογή η ΥΑ Φ11321/οικ.45947/1757/2016 «Αναπροσαρμογή ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης μισθωτών από 1-1-2017 έως την 1-1-2020», σε όσες από τις ανωτέρω κατηγορίες υπαλλήλων, κατέβαλλαν υψηλότερα ή χαμηλότερα **ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών** για τον κλάδο σύνταξης, από τα οριζόμενα στην παρ. 1 του αρ. 38 του ν. 4387/2016.

Γ. Τέλος, σημειώνουμε ότι για τους υπάλληλους (περιλαμβανομένων και των μετακλητών υπαλλήλων) που υπηρετούν ή προσλαμβάνονται στο Δημόσιο **με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου** (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), **ως συντάξιμες αποδοχές** νοούνται αυτές του αρ. 38 του ν. 4387/2017, ήτοι οι πάσης φύσεως αποδοχές, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας.

IV. ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΙ ΟΦΕΙΛΩΝ

Σε περίπτωση που κατά την εφαρμογή των ανωτέρω προκύψουν διαφορές στα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν καταβληθεί από 1-1-2017, οι αρμόδιες υπηρεσίες των φορέων θα αντιμετωπίζουν τις περιπτώσεις ως εξής:

Α. Εάν το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί είναι υψηλότερο από εκείνο που προκύπτει από την εφαρμογή των ανωτέρω ρυθμίσεων, τότε το επιπλέον ποσό συμψηφίζεται, μέχρι εξάλειψής του, με μελλοντικές καταβολές ασφαλιστικών εισφορών.

Παράδειγμα : Για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2017 καταβλήθηκε συνολική εισφορά (ασφαλισμένου και εργοδότη) ύψους €100 μηνιαίως, ενώ με βάση τις ανωτέρω ρυθμίσεις θα έπρεπε να έχει καταβληθεί μηνιαία εισφορά ύψους €70. Στην περίπτωση αυτή προκύπτει διαφορά ύψους €30 μηνιαίως, δηλαδή €90 συνολικά. Για την τακτοποίηση κατά τον μήνα Απρίλιο του 2017 δεν θα καταβληθεί μηνιαία εισφορά (€70 προβλεπόμενη εισφορά - €70 ποσό οφειλής), ενώ για τον μήνα Μάιο του 2017 θα καταβληθεί μηνιαία εισφορά ύψους €50 (€70 προβλεπόμενη εισφορά - €20 ποσό οφειλής).

Β. Εάν το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς που έχει καταβληθεί είναι χαμηλότερο από εκείνο που προκύπτει από την εφαρμογή των ανωτέρω ρυθμίσεων, τότε το επιπλέον ποσό που πρέπει να καταβληθεί για την τακτοποίηση των εισφορών των προηγούμενων μηνών, καταβάλλεται σε δόσεις, ο αριθμός των οποίων είναι ίσος με τον αριθμό των μηνών για τους οποίους προκύπτει διαφορά στο ύψος των εισφορών.

Παράδειγμα : Για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2017 καταβλήθηκε συνολική εισφορά (ασφαλισμένου και εργοδότη) ύψους €100 μηνιαίως, ενώ με βάση τις ανωτέρω ρυθμίσεις θα έπρεπε να έχει καταβληθεί μηνιαία εισφορά ύψους €120. Στην περίπτωση αυτή προκύπτει διαφορά ύψους €20 μηνιαίως, δηλαδή €60 συνολικά. Για την τακτοποίηση καταβάλλεται για τους

επόμενους τρεις μήνες επιπλέον ποσό εισφοράς ύψους €20, δηλαδή το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2017 διαμορφώνεται σε 140 (€120 + €20).

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**Αποδέκτες για ενέργεια**

1. Προεδρία της Δημοκρατίας-Υπηρεσία Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων
2. Βουλή των Ελλήνων-Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
3. Όλα τα Υπουργεία-Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών, ΓΔΟΣΥ και Διευθύνσεις Οικονομικού (με την υποχρέωση να την κοινοποιήσουν σε όλους τους ειδικούς φορείς αρμοδιότητας του Υπουργείου τους και τις Ανεξάρτητες Αρχές)
4. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις-Γενικές Διευθύνσεις Εσωτερικής Λειτουργίας (με την υποχρέωση να την κοινοποιήσουν στις Διευθύνσεις Οικονομικού αρμοδιότητάς τους)
5. Όλες τις Υ.Δ.Ε. και το Ειδικό Λογιστήριο στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Κοινοποίηση

1. Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων/ Διεύθυνση Παραγωγικής Λειτουργίας Συστημάτων, Εκτυπώσεων και Λειτουργικής Υποστήριξης/Τμήμα Β' Μισθοδοσίας & Συντάξεων, Θεσσαλονίκης & Χανδρή 1, 183 46 Μοσχάτο.
2. ΕΑΠ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής
4. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Συντάξεων Δημοσίου Τομέα
5. τ. Δ/νση 4^η
6. τ. Δ/νση 42
7. τ. Δ/νση 43
8. τ. Δ/νση 44
9. τ. Δ/νση 45

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 16/06/2017
Αριθ. Πρωτ.Φ80020/45578/Δ15.780

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Δ15)

ΠΡΟΣ :
Όπως ο Πίνακας Αποδεκτών

TAX. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29
TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βογιατζόγλου (επικουρική ασφάλιση)
213-1516746
Ε. Σπύρου (εφάπαξ παροχή)
210-3368159
Telefax : 210-3368148
E-mail : proasf@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: «Προσδιορισμός των ασφαλιστέων αποδοχών, από την 1.1.2017, υπέρ επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχής, για τους υπαλλήλους που υπάγονται στις διατάξεις του ν.4354/15 (νέο ενιαίο μισθολόγιο).»

- Σχετ.: 1. Η υπ' αριθμ. 2/24112/ΔΕΠ/31-03-2017 (ΑΔΑ:7ΦΘΨΗ-ΟΒΛ) κοινή εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
2. Η υπ' αριθμ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/30-06-2016 (ΑΔΑ: ΩΒΔ4465Θ1Ω-ΒΥ0) εγκύκλιός μας.

Αναφορικά με το παραπάνω αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ι) Επικουρική ασφάλιση

Α. Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 έχουν ορισθεί νέα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών υπέρ επικουρικής ασφάλισης, από την 1/6/2016, και επιπλέον προσδιορίστηκε η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών .

Ειδικότερα, ως βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστές αποδοχές του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016.

Επισημαίνεται ότι, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 38 έχουν προσδιορισθεί τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών καθώς και η βάση υπολογισμού των μισθωτών και των εργοδοτών για κύρια σύνταξη υπέρ φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Ειδικά για τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα που υπάγονται στις διατάξεις του ν.4354/2015 (νέο ενιαίο μισθολόγιο) και μέχρι 31/12/2016 υπάγονταν στο

συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ως βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών υπέρ επικουρικής ασφάλισης, από την 1/1/2017, νοείται αυτή η βάση υπολογισμού όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 5 του ν.4387/2016 με το οποίο έχουν θεσπισθεί ενιαίοι κανόνες ασφάλισης παροχών υπαλλήλων Δημοσίου .

Συγκεκριμένα, με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι, από 1.1.2017, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον Ε.Φ.Κ.Α., ασφαλισμένου και εργοδότη, ανέρχεται σε ποσοστό **20% επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών**.

Επιπλέον με την αναφερόμενη στο σχετ.1 κοινή εγκύκλιο, προσδιορίστηκαν οι συντάξιμες αποδοχές, **σύμφωνα με την οποία ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές θεωρούνται αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, διατηρώντας τον διαχωρισμό των ασφαλισμένων, σε παλαιούς και νέους κατά τα προβλεπόμενα στις σχετικές διατάξεις.**

2. Με τη διάταξη της παρ. 2, του άρθρου 1 του ν.4024/2011 όπως έχει τροποποιηθεί, η ισχύς της οποίας έληξε στις 31/12/2016, είχε ορισθεί μεταξύ άλλων ότι, ειδικά για τους υπαλλήλους που αμείβονταν με τις διατάξεις του νόμου αυτού και είτε υπάγονταν στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου είτε συνταξιοδοτούνταν με βάση τις δημοσιούπαλληλικές διατάξεις, οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές (ασφαλισμένου και εργοδότη) για επικουρική ασφάλιση και εφάπαξ παροχή, υπολογίζονται μέχρι την παραπάνω ημερομηνία, επί των ασφαλιστέων – συντάξιμων αποδοχών τους όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί την 31η/10/2011, με εξαίρεση αυτές οι οποίες καταβάλλονταν υπό την προϋπόθεση παροχής πρόσθετου έργου.

Συνεπώς, από την 1/1/2017, τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 97 του ν.4387/2016 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για τα ανωτέρω πρόσωπα θα υπολογίζονται επί των πραγματικά καταβαλλόμενων αποδοχών.

3. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι, από την 1/1/2017 για τον προσδιορισμό των ασφαλιστέων αποδοχών υπέρ επικουρικής ασφάλισης για τους "παλαιούς ασφαλισμένους" εφαρμόζονται τα όσα αναφέρονται στο Τμήμα Ι, παρ.Α1, ενώ για τους "νέους ασφαλισμένους" εφαρμόζονται τα όσα αναφέρονται στην παρ.Α2 της σχετικής κοινής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (σχετ.1).

Συγκεκριμένα οι ασφαλιστέες αποδοχές κατά κατηγορία ασφαλισμένων είναι:

- Για τους **"παλαιούς ασφαλισμένους"** η βάση υπολογισμού επί της οποίας θα υπολογίζονται οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 ασφαλιστικές εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης, είναι

α. ο βασικός μισθός όπως αυτός καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του αρθρ. 27 του ν.4354/15,

β. το καταβαλλόμενο επίδομα θέσης ευθύνης

γ. το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας μόνο για όσους υπηρετούν στους ΟΤΑ α΄ βαθμού και έχουν ενταχθεί στο καθεστώς των ΒΑΕ.

- Για τους "νέους ασφαλισμένους", ως βάση υπολογισμού νοούνται οι αποδοχές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 17 του ν. 2084/1992, όπως ισχύουν, δηλαδή:

α. ο βασικός μισθός, όπως αυτός καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του αρθρ. 27 του ν.4354/15 και

β. τα επιδόματα και οι παροχές των άρθρων, 15 (οικογενειακή παροχή), 16 (καταβαλλόμενο επίδομα θέσης ευθύνης), 18 (επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας) ανεξαρτήτως εάν έχουν ενταχθεί στο καθεστώς ΒΑΕ, και 19 (επίδομα απομακρυσμένων – παραμεθορίων περιοχών) του ν.4354/2015.

Το ανώτατο όριο επί των οποίων υπολογίζονται οι τακτικές μηνιαίες εισφορές προκύπτει από τα οριζόμενα στις παρ. 2 α και β του άρθρου 5 του ν. 4387/2016 .

Συνεπώς, τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 ποσοστά εισφορών υπέρ επικουρικής ασφάλισης, για τους μισθωτούς του Δημοσίου, από την 1/1/2017, υπολογίζονται σε εκείνες τις ασφαλιστέες αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη για κύρια σύνταξη.

Επιπλέον, η προβλεπόμενη, από τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν.3863/2010, πρόσθετη ειδική εισφορά, για τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ποσοστού 2% (επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 0,75% στον εργοδότη και 1,25% στον ασφαλισμένο) θα υπολογίζεται επί των ίδιων ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για την κύρια σύνταξη (Τμήμα ΙΙ παρ.Β της ως άνω κοινής εγκυκλίου -σχετ.1).

Ειδικότερα, για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων (παλαιών και νέων) η πρόσθετη ειδική εισφορά θα υπολογίζεται επί του βασικού μισθού και του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας εφόσον είναι δικαιούχοι και πράγματι τους καταβάλλεται το εν λόγω επίδομα και όχι επί του συνόλου των αντίστοιχων συνταξίμων αποδοχών.

Επισήμανση :

- Με το δεδομένο ότι, από 1.1.2017, η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών είναι η ίδια τόσο στο φορέα κύριας όσο και στο φορέα επικουρικής ασφάλισης και εφόσον οι τυχόν άλλες αποδοχές – αποζημιώσεις π.χ από υπερωριακή απασχόληση ή από συμμετοχή σε Διοικητικά Συμβούλια, επιτροπές, ομάδες εργασίας κ.α., δεν αποτελούν ασφαλιστέες αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη για κύρια σύνταξη και δεν υπόκεινται σε κράτηση, δεν θα αποτελούν ασφαλιστέες αποδοχές και δεν θα υπόκεινται σε κράτηση υπέρ επικουρικής ασφάλισης.

Β. Υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου (ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ) .

Τα προβλεπόμενα, από τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών υπέρ επικουρικής ασφάλισης, για τα πρόσωπα της κατηγορίας αυτής υπολογίζονται επί των ασφαλιστέων αποδοχών όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν.4387/16, δηλαδή επί των πάσης φύσεως αποδοχών με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας.

II. Εφάπαξ παροχή

A. Υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου.

Με τις διατάξεις της περ.β της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει μετά και από την τροποποίησή της με το άρθ. 96 του ν. 4461/2017, προσδιορίστηκαν οι πόροι του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και ειδικότερα καθορίστηκαν το ύψος και η βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών.

Για τους μισθωτούς οι οποίοι είναι "παλαιοί ασφαλισμένοι" εξακολουθούν να ισχύουν τα οριζόμενα στις επιμέρους καταστατικές διατάξεις των φορέων προνοίας που εντάχθηκαν στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. σε ότι αφορά **στα ποσοστά και στην βάση υπολογισμού.**

Για τους μισθωτούς "νέους ασφαλισμένους" το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ορίζεται, από 1-1-2017 σε **ποσοστό 4%**, υπολογιζόμενο **επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους**, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 5 του ν. 4387/2016.

Ειδικότερα διευκρινίζονται τα παρακάτω για τους ασφαλισμένους του πρώην Τομέα Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων:

- Για τους "παλαιούς ασφαλισμένους", προβλέπεται ότι για το ύψος και τον τρόπο υπολογισμού των εισφορών εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις και επομένως **συνεχίζεται να διενεργείται κράτηση ποσοστού ύψους 4% επί του Βασικού Μισθού και του Επιδόματος Χρόνου Υπηρεσίας.**

Εξυπακούεται ότι, συνεχίζει να ισχύει το ανώτατο όριο επί των οποίων υπολογίζονται οι τακτικές μηνιαίες εισφορές της παρ. 5 του αρθ. 21 του ν. 3232/2004, όπως ισχύει (το όριο έχει διαμορφωθεί σε 2.622,76 €).

- Το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των "νέων ασφαλισμένων", από 1-1-2017, ορίζεται σε **ποσοστό 4%** και υπολογίζεται **επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 5 του ν. 4387/2016** όπως ισχύει.

Για τους ασφαλισμένους που είναι μισθωτοί στο δημόσιο τομέα και υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4354/2015 (νέο ενιαίο μισθολόγιο) και μέχρι τις 31/12/2016 υπάγονταν στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, γίνεται χρήση της βάσης υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών για κύρια σύνταξη, όπως η βάση αυτή προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 5 και 8 του ν. 4387/2016.

Με το άρθρο 5 ορίζεται ότι, από 1.1.2017, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον Ε.Φ.Κ.Α., επιβάλλεται επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών.

Με την σχετική εγκύκλιο (σχετ. 1), που αφορά στο άρθρο 8, προσδιορίστηκαν ως συντάξιμες αποδοχές, αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές και αναφέρονται στο Τμήμα Ι, παρ. Α2 για τους “νέους” ασφαλισμένους. Αναλυτικότερα και σε συνέχεια της περ.5 του Τμήματος Ι, παρ.Α3, της σχετικής εγκύκλιου, επισημαίνεται ότι:

Για τους “**νέους ασφαλισμένους**”, ως βάση υπολογισμού νοούνται οι αποδοχές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 17 του ν. 2084/1992, όπως ισχύουν, δηλαδή:

α. ο βασικός μισθός, όπως αυτός καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του αρθρ. 27 του ν.4354/15) και

β. τα επιδόματα και οι παροχές των άρθρων, 15 (οικογενειακή παροχή), 16 (καταβαλλόμενο επίδομα θέσης ευθύνης), 18 (επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας) ανεξαρτήτως εάν έχουν ενταχθεί στο καθεστώς ΒΑΕ, και 19 (επίδομα απομακρυσμένων – παραμεθορίων περιοχών) του ν.4354/2015.

Το ανώτατο όριο επί των οποίων υπολογίζονται οι τακτικές μηνιαίες εισφορές προκύπτει από τα οριζόμενα στις παρ. 2 α και β του άρθρου 5 του ν. 4387/2016 .

Επισήμανση:

- Οι εισφορές για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους θα υπολογίζονται επί των πραγματικά καταβαλλόμενων αποδοχών με το νέο ενιαίο μισθολόγιο και όχι με βάση τις αποδοχές, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί κατά την προηγούμενη της έναρξης ισχύος των διατάξεων του ν. 4024/2011 (σύμφωνα με την παρ. 5 του αρθ. 1 του ν. 4336/2015 η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016).

Β. Υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου

(ΙΔΑΧ)

Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν ή προσλαμβάνονται στο Δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και υπάγονταν ή πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρ. 47 του ν. 3996/2011 για υπαγωγή, αντίστοιχα, στο τ. Τομέα Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, προβλέπονται τα εξής:

Για τους “**παλαιούς ασφαλισμένους**”, για το ύψος και τον τρόπο υπολογισμού των εισφορών συνεχίζεται να διενεργείται κράτηση ποσοστού ύψους 4 % επί του Βασικού Μισθού και του Επιδόματος Χρόνου Υπηρεσίας.

Το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των “**νέων ασφαλισμένων**”, από 1-1-2017, ορίζεται σε **ποσοστό 4%** και υπολογίζεται **επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν.4387/2016.**

Κατόπιν τούτων, παρακαλούμε όπως ενημερώσετε άμεσα τους αρμόδιους εκκαθαριστές των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για την ορθή εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο κ. Υφυπουργού
2. Γραφείο κας Γεν. Γραμ. Κ.Α.
3. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντή Κ.Α.
4. Γραφείο κας Γεν. Δ/ντριας ΔΥ
5. Όλες τις Δ/σεις και τα Αυτοτελή Τμήματα της Γ.Γ.Κ.Α.
6. ΙΡΙΔΑ
7. Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης και
Υπηρεσιών / Τμήμα Μισθοδοσίας
8. Δ/ση Πρόσθετης Ασφάλισης
  - Τμήμα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών Δημοσίου Τομέα,
Αυτοαπασχολούμενων και Ειδικών Κατηγοριών
  - Τμήμα Εφάπαξ Παροχών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

(Για να ενημερώσει υποχρεωτικά τους Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και τα εποπτευόμενα Ν.Π.Δ.Δ.)

Σταδίου 27, 101 83 Αθήνα

2. Όλα τα υπόλοιπα Υπουργεία

(Για να ενημερώσουν υποχρεωτικά:

- τις Δ/νσεις Διοικητικού και Οικονομικού τους
- τα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύουν, και
- τα ΝΠΔΔ που έχουν μετατραπεί σε Α.Ε.)

3. ΕΦΚΑ

Γραφείο Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
102 41 Αθήνα

4. ΕΤΕΑΕΠ

Γραφείο Διοικητή
Φιλελλήνων 13-15
Αθήνα 105 57

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα 8/06/2018

Αρ. Πρωτ: Φ10042/οικ.13567/329

**1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 & ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ15)**

Πληροφορίες: Στ. Γιωτάκου
 213 1516 783
Π. Καρτσακλή
 213 1516 748
Ε. Ράπτη
 210 33 68 109

1. ΕΦΚΑ
 Γραφείο κ. Διοικητή
 Αγ. Κων/νου 8
 Αθήνα 102 41

2. ΕΤΕΑΕΠ
 Γραφείο κ. Διοικητή
 Φιλελλήνων 13-15
 Τ.Κ.105 57 Αθήνα

**2.ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ
 & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Δ16)**

Πληροφορίες: Μ. Βογιατζόγλου (Επικουρική Ασφάλιση)
 2131516746
Ε. Σπύρου (Εφάπαξ παροχή)
 210 33 68 159

**3.ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ
 ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 & ΠΑΡΟΧΩΝ (Δ18)**

Τμήμα Γ'
Πληροφορίες: Κων/να Παπανικολάου
 2131516809
Ε. Γεωργούντζου
 2131516785

ΘΕΜΑ: «Συμπληρωματικές οδηγίες για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών και σχετικών κρατήσεων δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών»

Σχέτ 1: Η με αριθμ. 2/24112/ΔΕΠ/31.03.2017 (ΑΔΑ: 7ΦΘΨΗ-ΟΒΛ) εγκύκλιος.

Σχέτ 2: Η με αριθμ. Φ80020/45578/Δ.15.780/16.06.2017 (ΑΔΑ: ΩΩΡΙ465Θ1Ω-Ι8Λ) εγκύκλιος.

Σε συνέχεια των οδηγιών που δόθηκαν με τις ως άνω εγκυκλίους και προκειμένου να διευκρινιστούν περαιτέρω οι ασφαλιστικές κρατήσεις επί των αποδοχών – αμοιβών –

αποζημιώσεων των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

A. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και λειτουργοί, λαμβάνουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές, όπως έχουν οριστεί από την οικεία νομοθεσία. Ως συντάξιμες αποδοχές νοούνται αυτές επί των οποίων καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές, όπως προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία και έχει περαιτέρω διευκρινιστεί ήδη με τις ως άνω (σχετικές 1 και 2) εγκυκλίους.

Ειδικά, για όσους αμείβονται με τις διατάξεις του ν. 4472/2017, ως συντάξιμες αποδοχές νοούνται από 1.01.2017 και βάσει των διατάξεων του αρ. 3 του ν. 4488/2017, οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές τους, επί των οποίων καταβάλλονται εισφορές για κύρια και επικουρική ασφάλιση, εφάπαξ παροχή και υγειονομική περίθαλψη.

B. Επιπλέον ορισμένα εκ των ανωτέρω προσώπων, λαμβάνουν και αποζημιώσεις/αμοιβές για την παροχή πρόσθετου έργου/υπηρεσίας ή για την κάλυψη δαπανών μετακίνησης ή μετάθεσης σε παραμεθόριες ή προβληματικές περιοχές κλπ. οι οποίες δεν καταβάλλονται με πάγιο και συστηματικό τρόπο, ούτως ώστε να προσιδιάζουν στην έννοια των τακτικών αποδοχών. Οι αποζημιώσεις αυτές, από τον επόμενο μήνα κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου, **δεν υπόκεινται σε εισφορές κλάδου κύριας, επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχής, καθώς και υγειονομικής περίθαλψης.**

Σημειώνεται, ότι η ισχύς της παρούσας εγκυκλίου, αρχίζει από τον επόμενο μήνα κοινοποίησής της, με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. Στ., για λόγους χρηστής διοίκησης και λόγω εμπλοκής πολλών και διαφορετικών υπηρεσιών του Δημοσίου, στα πλαίσια διαμόρφωσης του ενιαίου πλαισίου εισφοροδότησης των πρόσθετων αμοιβών του Δημοσίου.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Τις αποζημιώσεις του αρ. 20 του ν. 4354/2015
- Τις αποζημιώσεις του αρ. 21 του ν. 4354/2015 **που καταβάλλονται κατά μήνα ή κατά συνεδρίαση** (επιτροπές, ομάδες εργασίας, Επιτροπές ΚΕΠΑ, ολόημερη λειτουργία νοσοκομείων, αποζημιώσεις εκπαιδευτικών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στην οργάνωση, διεξαγωγή, υποστήριξη των γενικών και ειδικών εξετάσεων ή του ΑΣΕΠ κλπ. με τις διαφοροποιήσεις, ωστόσο, για τις αποζημιώσεις των συλλογικών οργάνων διοίκησης, όπως αυτές αναλύονται κατωτέρω στην περίπτωση Στ).

- Τις αποζημιώσεις του αρ. 32 του ν. 4354/2015 (εφάπαξ αποζημίωση για μετάθεση ή μετάταξη σε παραμεθόριες ή προβληματικές περιοχές)
- Τις δαπάνες μετακινούμενων, όπως αυτές περιγράφονται στην υποπαρ. Δ.9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτής Υπουργικές αποφάσεις ή Προεδρικά διατάγματα, που πρόκειται να εκδοθούν π.χ. ημερήσια αποζημίωση, επίδομα αλλοδαπής.
- Την προσαύξηση του βασικού μισθού λόγω εκπαιδευτικής ή επιστημονικής άδειας,
- Την ειδική αποζημίωση της παρ. 13 του αρ. 13 του ν. 2703/1999, όπως ισχύει.
- Την αμοιβή αποδοτικότητας του αρ. 135 παρ. 2 του ν. 4472/2017, καθώς και την πρόσθετη αμοιβή (επιμίσθια) για την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών και λοιπών προγραμμάτων του αρ. 135 παρ. 3 του ν. 4472/2017 και του αρ. 64 παρ. 1 του ν. 4485/17, είτε καταβάλλονται στους υπαγόμενους στις διατάξεις του ν. 4472/2017, είτε στο προσωπικό που αμείβεται με τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (διοικητικό προσωπικό τακτικό, ΙΔΑΧ κλπ), καθώς και τις προβλεπόμενες -από την ισχύουσα νομοθεσία- αμοιβές των μελών ΔΕΠ από χρηματοδοτούμενα ερευνητικά και λοιπά προγράμματα.
- Τις εφημερίες του άρθρου 140 του ν. 4472/2017.

Σημειώνεται, ότι για τους έως 31.12.1992 ασφαλισμένους του πρώην Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, η εισφορά υπέρ του κλάδου Εφάπαξ Παροχών του ΕΤΕΑΕΠ, εξακολουθεί να υπολογίζεται στην βάση των πάσης φύσεως ακαθάριστων αποδοχών, επιδομάτων και αποζημιώσεων, από οποιαδήποτε αιτία κι αν προέρχονται.

Επιπλέον, **δεν** υπόκεινται σε ασφαλιστικές κρατήσεις **οι αποζημιώσεις, καθώς και τα έξοδα κίνησης των αιρετών οργάνων α' και β' βαθμού των ΟΤΑ** (π.χ. του προέδρου συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας κλπ), για τη συμμετοχή τους ως μέλη σε συμβούλια των ΟΤΑ (Δημοτικά συμβούλια, Περιφερειακά συμβούλια, Κοινοτικά Συμβούλια), για τα οποία δεν προκύπτει υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση, βάσει των σχετικών διατάξεων του ν. 3852/2010, όπως ισχύει.

Παράδειγμα: Ενδεικτικά αναφέρονται, οι αποζημιώσεις του αρ. 33 παρ. 3 του ν. 4483/2017, σε μέλη Δημοτικών Συμβουλίων για τη συμμετοχή τους ανά συνεδρίαση στα Δημοτικά Συμβούλια, οι αποζημιώσεις του αρ. 184 του ν. 3852/2010, σε

περιφερειακούς συμβούλους για τη συμμετοχή τους ανά συνεδρίαση στο περιφερειακό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή και τις λοιπές διοικητικές επιτροπές.

Γ. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από τον επόμενο μήνα κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου **και στους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου)**, για τους οποίους οι εισφορές κλάδου κύριας σύνταξης και επικουρικής ασφάλισης, υπολογίζονται σύμφωνα με τα αρ. 38 και 97 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, επί των πάσης φύσεως αποδοχών, όπου αποδοχές νοούνται αυτές που καταβάλλονται κατά πάγιο και συστηματικό τρόπο. Συνεπώς, ανεξάρτητα του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, τα ανωτέρω πρόσωπα καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί του συνόλου των τακτικά καταβαλλόμενων αποδοχών, όπως αυτές καθορίζονται κατά περίπτωση για τους μονίμους δημοσίους υπαλλήλους που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μετά την 1.01.1993.

Ως προς την εφάπαξ παροχή και σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 35 του εν λόγω νόμου, όπως ισχύει, για τους **παιαίους ασφαλισμένους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου)**, διενεργείται κράτηση επί του βασικού μισθού και του Επιδόματος Χρόνου Υπηρεσίας, ενώ για τους **νέους ασφαλισμένους** επί των πάσης φύσεως αποδοχών, όπου αποδοχές νοούνται αυτές που καταβάλλονται κατά πάγιο και συστηματικό τρόπο.

Επομένως, **για τις ως άνω πρόσθετες αμοιβές** με τη μορφή αποζημίωσης, όπως αναλύθηκαν ανωτέρω, δεν διενεργούνται κρατήσεις για κανέναν κλάδο ασφάλισης τόσο σε υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου όσο και ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου).

Δ. Σε συνέχεια των ανωτέρω, διευκρινίζεται ειδικά για τις **ασφαλιστικές εισφορές υπέρ υγειονομικής περίθαλψης** και στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας (αρ. 41 του ν. 4387/2016), ότι αυτές υπολογίζονται από τον επόμενο μήνα κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου επί των πάσης φύσεως τακτικών μηνιαίων αποδοχών, όπως αυτές ορίζονται για κάθε κατηγορία ασφαλισμένου από την οικεία νομοθεσία, είτε πρόκειται για υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

Επισημαίνουμε ότι στις περιπτώσεις των αμειβόμενων με τις διατάξεις του ν. 4472/2017, οι σχετικές ρυθμίσεις του αρ. 3 του ν. 4488/2017, εφαρμόζονται από 1.01.2017 και εφεξής.

Ως εκ τούτου, αμοιβές με τη μορφή αποζημίωσης, οι οποίες όπως προαναφέρθηκε δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές, **δεν** υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, **τόσο για τους υπάλληλους με σχέση εργασίας δημοσίου, όσο και ιδιωτικού δικαίου.**

Παράδειγμα: 1. Δημόσιος υπάλληλος, παλιός ασφαλισμένος έχει ως **τακτικές μηνιαίες αποδοχές** το βασικό μισθό, το επίδομα θέσης ευθύνης και την οικογενειακή παροχή. Ως **συντάξιμες αποδοχές**, είναι ο βασικός μισθός του και το επίδομα θέσης ευθύνης. Ως προς την υγειονομική, ωστόσο, περίθαλψη καταβάλλει εισφορές επί των πάσης φύσεως **τακτικών** αποδοχών του, δηλαδή εν προκειμένω και για την οικογενειακή παροχή.

Εάν, ο ανωτέρω υπάλληλος συμμετέχει ως μέλος σε διοικητική επιτροπή και δεδομένου ότι για την αποζημίωση που λαμβάνει δεν υποχρεούται σε καταβολή εισφορών, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, **δεν** θα έχει κρατήσεις από την πρώτη του επόμενου της κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου μήνα ούτε υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, καθότι η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μέρος των τακτικών αποδοχών του.

2. Υπάλληλος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, παλιός ή νέος ασφαλισμένος, καταβάλλει εισφορές κλάδου κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής (μόνο ο νέος ασφαλισμένος) και υγειονομικής περίθαλψης, επί των πάσης φύσεως αποδοχών του, δηλαδή επί του συνόλου των **τακτικώς** καταβαλλόμενων.

Στην περίπτωση συμμετοχής του στην ως άνω διοικητική επιτροπή, η αποζημίωση που λαμβάνει **δεν** υπόκειται από την πρώτη του επόμενου της κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου μήνα σε ασφαλιστικές κρατήσεις για κανέναν κλάδο ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης και της εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης.

Ε. Τα ανωτέρω αναφερόμενα εφαρμόζονται αναλόγως από τον επόμενο μήνα κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου **και σε πρόσωπα που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα.** Συνεπώς, για την αποζημίωση που λαμβάνουν δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιώτες από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων, για τις οποίες δεν προκύπτει υποχρέωση ασφάλισής τους, **δεν** υποχρεούνται και στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Ως εκ τούτου, η αποζημίωση για τη συμμετοχή λ.χ. σε Διοικητικές Επιτροπές, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις για κανένα μέλος αυτής, είτε είναι δημόσιος υπάλληλος, είτε ιδιώτης.

Στ. Ασφαλιστικές εισφορές προσώπων που διορίζονται σε θέσεις διοίκησης φορέων του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ανεξάρτητων διοικητικών αρχών

α. Οι υπάλληλοι που διορίζονται σε θέσεις διοίκησης φορέων του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ανεξάρτητων διοικητικών αρχών (διοικητές, αναπληρωτές διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, κλπ.), οι οποίοι εμπίπτουν στο αρ. 22 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 4488/2017 και επιλέγουν αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, τις αποδοχές της θέσης στην οποία διορίζονται, καταβάλλουν από 1.01.2017 και εφεξής εισφορές επί του συνόλου των αποδοχών, αποζημιώσεων και λοιπών αμοιβών, όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση στις εκάστοτε Υπουργικές Αποφάσεις.

Επί των ως άνω αποδοχών καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές και οι ιδιώτες που διορίζονται στις θέσεις αυτές.

Στην περίπτωση, που τα ανωτέρω πρόσωπα επιλέξουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, οι ασφαλιστικές τους εισφορές υπολογίζονται επί των συντάξιμων αποδοχών αυτής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (ν. 4354/2015 και ν. 4472/2017) και τα αναφερόμενα στην κοινοποιούμενη εγκύκλιο.

β. Στις περιπτώσεις υπαλλήλων που διορίζονται σε θέσεις διοίκησης που δεν εμπίπτουν στο αρ. 22 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 4488/2017 (λ.χ. διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι κλπ.) και επιλέγουν επίσης αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, τις αποδοχές της θέσης στην οποία διορίζονται, ασφαλιζονται από τον επόμενο μήνα κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1759/1988, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις τις παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4182/2013 και εφαρμόζονται τα ανωτέρω ως προς τη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών τους εισφορών.

Σε περίπτωση, δε, που επιλέξουν να λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, οι ασφαλιστικές τους εισφορές υπολογίζονται επί των συντάξιμων αποδοχών αυτής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (ν. 4354/2015 και ν. 4472/2017) και τα αναφερόμενα στην κοινοποιούμενη εγκύκλιο.

γ. Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα, λαμβάνουν και αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των ως άνω φορέων, για την αποζημίωση που λαμβάνουν από τη συμμετοχή τους στα συμβούλια, θα πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα στη **μηνιαία ή ανά συνεδρίαση καταβολή της.**

Επομένως:

i) η μηνιαία αποζημίωση που χορηγείται **πάγια και συστηματικά** και **ανεξάρτητα από τη συμμετοχή του προσώπου στις συνεδριάσεις του οργάνου**, φέρει τα χαρακτηριστικά τακτικά καταβαλλόμενης αποδοχής και ως εκ τούτου υπέχει θέση μισθού και υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις για τους κλάδους κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής και υγειονομικής περίθαλψης (εφόσον βέβαια προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης για όλους τους εν λόγω κλάδους).

ii) η ανά συνεδρίαση αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται μόνο με τη συμμετοχή του προσώπου στις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου και ως εκ τούτου όχι συστηματικά και πάγια, ούτως ώστε να φέρει τα χαρακτηριστικά μίας τακτικά καταβαλλόμενης αποδοχής, δεν υπόκειται σε κρατήσεις για κανέναν κλάδο ασφάλισης (κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής και υγειονομικής περίθαλψης).

Σημειώνεται ότι για τα πρόσωπα που λαμβάνουν **μόνο** αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου διοίκησης, η οποία χορηγείται ανά συνεδρίαση, δεν υφίσταται υποχρέωση ασφάλισης και συνεπώς καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

Παραδείγματα:

1. Διοικητής ΝΠΔΔ, που εμπίπτει στο αρ. 22 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 4488/2017, ο οποίος έχει επιλέξει τις αποδοχές της θέσης του Διοικητή αντί αυτών της οργανικής του θέσης, καταβάλλει εισφορές επί των αποδοχών αυτών, κατά τα ως άνω αναφερόμενα. Στην περίπτωση, που για τη συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΝΠΔΔ ως Πρόεδρος, λαμβάνει επιπλέον και μηνιαία αποζημίωση, η οποία χορηγείται πάγια και τακτικά, καταβάλλει εισφορές και για την αποζημίωση αυτή. Εάν, η αποζημίωση καταβάλλεται ανά συνεδρίαση και όχι πάγια και τακτικά, ούτως ώστε να προσιδιάζει σε τακτικές αποδοχές, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις.

2. Ενεργό μέλος ΔΕΠ μερικής απασχόλησης και Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΝΠΔΔ, θέση για την οποία προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1759/1988, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις τις παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4182/2013. Για την ιδιότητα του ως Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει καθορισθεί με σχετική Υπουργική Απόφαση, συγκεκριμένο ποσό ως αποζημίωση, το οποίο καταβάλλεται μηνιαίως και ανεξαρτήτως συμμετοχής του στις συνεδριάσεις του και ως εκ τούτου η εν λόγω μηνιαία αποζημίωση, υπόκειται και αυτή σε ασφαλιστικές εισφορές.

Στην περίπτωση, δε, που η αποζημίωση του εν λόγω Προέδρου, χορηγείται ανά συνεδρίαση και ως εκ τούτου δεν έχει τα χαρακτηριστικά της πάγιας και

συστηματικής καταβολής, ούτως ώστε να υπέχει θέση μισθού, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές.

3. Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Έργων, ο οποίος λαμβάνει **μόνο** αποζημίωση ανά συνεδρίαση για τη συμμετοχή του στο Συμβούλιο. Δεδομένου, ότι η αποζημίωση καταβάλλεται ανά συνεδρίαση, **δεν** υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές και ως εκ τούτου δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1759/1988, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις τις παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4182/2013.

Ζ. Ασφαλιστικές εισφορές άλλων κατηγοριών υπαλλήλων

1. Οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και **δεύτερη έμμισθη θέση** σε άλλο φορέα από αυτόν της οργανικής τους θέσης και λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της θέσης τους και το τριάντα τοις εκατό (30%) (ή το 100% στην περίπτωση των πολυτέκνων) των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται **καταβάλλουν εισφορές επί των συντάξιμων αποδοχών και των δύο θέσεων.**

2. Οι υπάλληλοι που **αποσπώνται** σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων ή ειδικών συμβούλων ή συνεργατών στις Γενικές Γραμματείες του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών ή Ειδικών Συμβούλων και Ειδικών Συνεργατών των Γενικών, Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, ειδικών συμβούλων, ειδικών ή επιστημονικών συνεργατών στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και επιλέγουν αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης τις αποδοχές της θέσης στην οποία αποσπώνται, **καταβάλλουν εισφορές επί των συντάξιμων αποδοχών αυτών.**

Σε περίπτωση **παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων** που λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης και το σαράντα τοις εκατό (40%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού, **καταβάλλουν εισφορές επί των συντάξιμων αποδοχών αυτών.**

Η. Υπολογισμός διπλάσιου χρόνου υπηρεσίας των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων

Νομοθετικό πλαίσιο

Με τις διατάξεις της παρ. 1 και 3 του αρ. 59 του Π.Δ. 169/2007, όπως ισχύει, ορίζεται ότι στους πολιτικούς και στρατιωτικούς υπαλλήλους, που διορίζονται ως τακτικοί υπάλληλοι ή κατατάσσονται ως στρατιωτικοί από 1.10.1990 και εφεξής, επιβάλλεται κράτηση υπέρ Δημοσίου για σύνταξη στις μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές τους, ίση με το ποσοστό που ισχύει κάθε φορά για τους ασφαλισμένους στην κοινή ασφάλιση του τ. ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Η εν λόγω κράτηση καταβάλλεται και για την αναγνώριση ως συντάξιμης κάθε υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας που λογίζεται ως συντάξιμη από το Δημόσιο. Εάν κάποια από τις υπηρεσίες αυτές υπολογίζεται αυξημένη στο διπλάσιο, οι εισφορές καταβάλλονται επίσης αυξημένες στο διπλάσιο και ο χρόνος αυτός θεωρείται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Στις διατάξεις των αρ. 15 παρ. 9 και 12, 40 και 41 του Π.Δ. 169/2007 (παλαιοί ασφαλισμένοι), καθώς και σε εκείνες του αρ. 8 του ν. 2084/1992 (νέοι ασφαλισμένοι) ως ισχύουν, προσδιορίζονται οι υπηρεσίες των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, των οποίων ο χρόνος υπολογίζεται στο διπλάσιο.

Επιπλέον, στις ως άνω διατάξεις του αρ. 59 παρ. 3 του Π.Δ. 169/2007, ορίζεται ότι οι αυξημένες στο διπλάσιο εισφορές, δεν καταβάλλονται στην περίπτωση που ο πολιτικός ή στρατιωτικός υπάλληλος υποβάλλει σχετική δήλωση στην υπηρεσία του, οπότε και ο χρόνος παροχής υπηρεσίας από την ημερομηνία της εν λόγω δήλωσης και εφεξής, δεν υπολογίζεται στο διπλάσιο.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του αρ. 5 του ν. 4387/2016, σε συνδυασμό με την με αριθμ. 111482/0092/30.11.2016 (ΦΕΚ Β' 4005/2016) Υπουργική Απόφαση, από 1.01.2017 το ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ορίζεται σε 20% και επιμερίζεται σε ποσοστό 6,67% για τον ασφαλισμένο και 13,33% για τον εργοδότη. Για όσους υπαλλήλους υπηρετούσαν ήδη κατά την 31.12.2016, το ποσοστό εισφοράς του εργοδότη ανέρχεται σε 3,33% για το έτος 2017, σε 6,67% για το έτος 2018, σε 10% για το έτος 2019 και 13,33% για το έτος 2020 και εφεξής, ούτως ώστε η συνολική εισφορά κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη να ανέρχεται πλέον σε 20%.

Κατόπιν των ανωτέρω και προκειμένου να αποσαφηνιστεί περαιτέρω ο τρόπος της αναγνώρισης στο διπλάσιο τόσο των υπηρεσιών που έχουν πραγματοποιηθεί έως 31.12.2017, όσο και αυτών που θα πραγματοποιηθούν από 1.01.2018 και εφεξής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Χρόνοι που αναγνωρίζονται στο διπλάσιο με τις διατάξεις των αρθρ. 15 παρ. 9 και 12, 40 και 41 του Π.Δ. 169/2007 και του αρθρ. 8 του ν. 2084/1992

α) Χρόνοι υπηρεσίας που θα πραγματοποιηθούν από 1.01.2018 και εφεξής

- Για υπηρεσίες, ο χρόνος των οποίων υπολογίζεται στο διπλάσιο και θα πραγματοποιηθούν **από 1.01.2018 και εφεξής**, εξακολουθεί να ισχύει η πρόβλεψη των παρ. 3 του αρθρ. 59 του Π.Δ. 169/2007 και 6 του αρθρ. 8 του ν. 2084/1992, ως ισχύουν, σύμφωνα με τις οποίες, η παρακράτηση των διπλών ασφαλιστικών εισφορών δεν πραγματοποιείται, εφόσον ο πολιτικός ή στρατιωτικός υπάλληλος υποβάλει σχετική δήλωση στην υπηρεσία του, οπότε και ο χρόνος αυτός από την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω δήλωσης και εφεξής δεν υπολογίζεται στο διπλάσιο.

Επομένως για τον πολιτικό υπάλληλο - στρατιωτικό που δεν έχει υποβάλλει στην Υπηρεσία του την ως άνω σχετική δήλωση περί **μη** διπλού υπολογισμού των υπηρεσιών, θα πρέπει να καταβληθεί διπλή εισφορά για κύρια σύνταξη τόσο από τον ασφαλισμένο (2 X 6,67%) όσο και από τον εργοδότη με βάση τα μεταβατικά ποσοστά που προσδιορίστηκαν με την αριθμ. 111482/0092/30.11.2016 (ΦΕΚ Β' 4005/2016) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Τα ως άνω ποσοστά εισφορών υπολογίζονται επί των συντάξιμων αποδοχών που ισχύουν κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η υπηρεσία που λογίζεται αυξημένη στο διπλάσιο.

- Σε περίπτωση που ο υπάλληλος - στρατιωτικός αρχικά έχει υποβάλλει στην Υπηρεσία του την προαναφερθείσα δήλωση να μην παρακρατούνται διπλές εισφορές για κύρια σύνταξη και εν συνεχεία επιθυμεί την αναγνώριση του διπλάσιου χρόνου, δύναται με αίτησή του, είτε κατά τη διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας του είτε κατά το χρόνο της συνταξιοδότησής του να ζητήσει την αναγνώριση του χρόνου αυτού και να καταβάλλει τις εισφορές κλάδου σύνταξης, οι οποίες θα βαρύνουν τον ασφαλισμένο στο ποσοστό που του αναλογεί, υπολογιζόμενες επί των συντάξιμων αποδοχών, όπως ισχύουν (ποσοστά εισφορών και συντάξιμες αποδοχές) κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

β) Χρόνοι υπηρεσίας που έχουν πραγματοποιηθεί έως 31.12.2017 και δεν έχουν αναγνωρισθεί ως διπλάσιοι

Υπηρεσίες που έχουν πραγματοποιηθεί **έως και 31.12.2017**, ο χρόνος των οποίων δεν έχει ακόμα αναγνωρισθεί στο διπλάσιο, δύναται να αναγνωρισθούν οποτεδήποτε ακόμα και κατά το χρόνο της συνταξιοδότησης, με σχετική αίτηση του πολιτικού ή στρατιωτικού υπαλλήλου. Η εισφορά για την αναγνώριση υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά εισφορών κλάδου σύνταξης και τις συντάξιμες αποδοχές που ίσχυαν όταν πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη κάθε φορά υπηρεσία.

Σημειώνουμε ότι αν πρόκειται για διορισμένους έως 30.09.1990, αναγνώριση του χρόνου των υπηρεσιών στο διπλάσιο μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, **εξακολουθεί να γίνεται χωρίς καταβολή εισφορών**. Στην περίπτωση αυτή, ο εν λόγω αναγνωριζόμενος χρόνος συνυπολογίζεται με το λοιπό χρόνο ασφάλισης για τον καθορισμό του ποσοστού αναπλήρωσης, βάσει του σχετικού πίνακα του αρ. 8 του ν. 4387/2016, για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης, όχι όμως για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών, βάσει της ανωτέρω διάταξης. Επιπλέον, ο ως άνω χρόνος, θα συνυπολογιστεί για τον προσδιορισμό του ποσού της εθνικής σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 7 παρ. 6 του ν. 4387/2016.

γ) Σημειώνουμε ότι οι ανωτέρω χρόνοι, οι οποίοι υπολογίζονται στο διπλάσιο (χρόνοι των αρθρ. 15 παρ. 9 και 12, 40 και 41 του Π.Δ. 169/2007 και του αρθρ. 8 του ν. 2084/1992), αποτελούν -σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία- χρόνους πραγματικής υπηρεσίας και ανατρέχουν, για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης, στο έτος κατά το οποίο παρασχέθηκε κάθε φορά η εν λόγω υπηρεσία.

Δηλαδή ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται για την αναγνώριση χρόνου που πραγματοποιήθηκε το 2004 θα προσαυξήσουν τις συντάξιμες αποδοχές του έτους 2004, ακόμη και εάν η αναγνώριση έχει γίνει μεταγενέστερα. Αντίστοιχα, ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται για την αναγνώριση χρόνου που πραγματοποιήθηκε το 1998 δεν θα ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό των συντάξιμων αποδοχών, ακόμη και εάν η αναγνώριση έχει γίνει μετά το 2002.

2. Χρόνοι υπηρεσίας που αναγνωρίζονται με τις διατάξεις του αρ. 22 παρ. 3 του ν. 3865/2010

Στις διατάξεις του αρ. 22 παρ. 3 του ν. 3865/2010, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, προβλέπεται διαφορετική βάση υπολογισμού της εισφοράς κλάδου σύνταξης για την αναγνώριση του χρόνου

υπηρεσίας των 5 ετών των στελεχών των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο με τις διατάξεις του αρ. 40 του Π.Δ. 169/2007.

Σημειώνουμε ότι κατά τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ν.4387/2016, ο αναγνωριζόμενος σύμφωνα με τα ανωτέρω χρόνος ασφάλισης, συνυπολογίζεται με τον λοιπό χρόνο ασφάλισης **μόνο** για τον καθορισμό του ποσοστού αναπλήρωσης, και δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών από το 2002 έως και την υποβολή της αίτησης.

Για παράδειγμα, στρατιωτικός υπάλληλος έχει συνολικά 35 έτη ασφάλισης και για το διάστημα 2002 – 2017 οι συντάξιμες αποδοχές του ανέρχονται σε €384.000 (ο μέσος μηνιαίος όρος των συντάξιμων αποδοχών ανέρχεται σε €2.000). Για την εξαγορά των 5 ετών έχει καταβληθεί εισφορά ύψους €2.400.

Ο συνολικός χρόνος ασφάλισης, με συνυπολογισμό του αναγνωριζόμενου χρόνου, ανέρχεται σε 40 έτη ασφάλισης και συνεπώς το ποσοστό αναπλήρωσης διαμορφώνεται σε 42,80%. Η ανταποδοτική σύνταξη αντιστοιχεί σε €856 (42,80% x €2.000, δεδομένου ότι το ποσό που έχει καταβληθεί για την εξαγορά δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών).

Εσωτερική Διανομή

- 1.Γρ. κ. Υφυπουργού
- 2.Γρ. κ. Γεν. Γραμμ. Κ.Α.
- 3.Γρ. Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
- 4.Όλες οι Δ/νσεις Κ.Α.
- 5.Ίριδα

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΟΡΩΝ
 (Δ15)
 ΤΜΗΜΑ Β΄
 ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29
 ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10 Αθήνα
 FAX : 2103368116
 E-MAIL : asfayt@ypakp.gr
 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Π. Καρτσακλή
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 2131516748

Αθήνα, 16/12/2019
 Αρ.Πρωτ.Φ.10042/52014/1392

ΠΡΟΣ:
 e-mail: sekt@ktimatologio.gr

Ε.Κ.Τ.
 Αρ. Πρωτ. 34/19
 Ημερομηνία 16 12 2019

ΘΕΜΑ: « Σχετικά με τις ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς της παρ.1 του άρθρου 27 του ν.4354/2015 ».

ΣΧΕΤ: Η αρ.πρωτ.Φ10042/5782/1618/22.5.2019 (ΑΔΑ:ΩΥΤΤ465Θ1Ω-Y3I) εγκύκλιος

Σε απάντηση του από 4.11.2019 εγγράφου σας, σχετικά με το ερώτημά σας, εάν διενεργούνται ασφαλιστικές κρατήσεις επί της προσωπικής διαφοράς που λαμβάνουν οι υπάλληλοί σας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ), στα πλαίσια εφαρμογής του ν.4354/2015 (ενιαίο μισθολόγιο), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με την αρ.πρωτ.Φ10042/5782/1618/22.5.2019 (ΑΔΑ:ΩΥΤΤ465Θ1Ω-Y3I) εγκύκλιο του Υπουργείου μας, και σε συνέχεια οδηγιών που δόθηκαν με τις αριθμ.2/24112/ΔΕΠ/31.3.2017 (ΑΔΑ:7ΦΩΨΗ-ΟΒΛ), Φ80020/45578/Δ.15.780/16.6.2017 (ΑΔΑ:ΩΩΡΙ465Θ1Ω-Ι8Λ) και Φ10042/οικ.13567/329/Β.6.2018 (ΑΔΑ:7ΑΛ2465Θ1Ω-Λ46) εγκυκλίου, διευκρινίστηκε ότι για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), επί της προσωπικής διαφοράς που λαμβάνουν στα πλαίσια του ενιαίου μισθολογίου, δεν διενεργούνται από 1.7.2018, ασφαλιστικές κρατήσεις υπέρ κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχών και υγειονομικής περίθαλψης.

Κατόπιν των ανωτέρω, εφόσον οι υπάλληλοι του εν λόγω νομικού προσώπου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7 του ν.4354/2015, επί της ανωτέρω προσωπικής διαφοράς που λαμβάνουν, δεν διενεργούνται, από 1.7.2018, ασφαλιστικές κρατήσεις για κωθέναν από τους ανωτέρω κλάδους ασφάλισης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.Γραφείο <Γεν.Δ/ντριας Κ.Α.
- 2.Δ/ση Πρόσθετης και Επαγγελματικής Ασφ/σης
3. Δ/ση Εδικοτέρων Θεμάτων Ασφ/σης και Παροχών -Γμήμα Γ΄
- 4.Δ/ση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών (Δ15)- Τμήμα Β΄

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ Κ.Α.

Δρ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΣΑΜΗ

ΘΕΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
 Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ